

idet det skulde være billigere og bekvemmere for disse at bo, som de have boet hidtil, maa jeg sige, at saadanne Oplysninger foreligge ikke for mig, og efter hvad der foreligger for mig, maa jeg anse det for urigtigt. Hvad Billigheden angaar, skal jeg gjøre opmærksom paa, at det ganske herovr paa, til hvilken Pris de komme til at bo i Statsbygningen, og derom er der ikke bestemt Noget, saa det forekommer mig behøveligt, at Noget kan sige paa Forhaand, at det vil være billigere for dem at blive boende, hvor de bo, i Stedet for at komme til at bo i Statsbygningen. Hvad Bekvemmeligheden angaar, er det oplyst for mig, at de nuværende Boliger, de have, og som de maa sørge for selv, hvor de kunne finde dem, ere spredte omkring i Landsbyen Hals og ligge indtil $\frac{1}{4}$ Mil fra det Sted, hvor de skulle arbejde. Om det kan kaldes bekvemt, vil jeg henstille til det ærede Finantsudvalg. Jeg maa altsaa fastholde Hensigtsmæssigheden af, at der tilveiebringes en Statsbolig for disse Folk. Det er jo i og for sig let forstaaeligt, at det har Bønskeligheder for Embeds- og Bestillingsmænd at finde passende Boliger paa Landet i Sammenligning med, hvor Funktionsstedet er i en By; der er mindre Bølg af Boliger, og de ere mere afhængige af dem, der have Leiligheder at udleie, end naar de ere i større Byer. Og Toldstedet ved Hals er selvfølgelig ikke noget bethdeligt Toldsted i og for sig, men det er et Sted, hvor der kræves meget Arbeide af Funktionsnærerne, idet det jo er det Sted, hvor Tilshynet søres med de ind- og indgaende Skibe i Fjorden, og Mandstabet, disse Nørstbente, skal være rede til enhver Tid, Dag og Nat, til at seile ud og sætte sig i Forbindelse med de Skibe, der seile ind i Bimfjorden; altsaa det er ikke ligegyldigt, om man har Mandstabet ved Haanden strax, eller om det bor spredt omkring i en større Naahon.

Hvad dernæst Bevillingen paa § 27 til Paabegyndelse af Frilageret angaar, da kan jeg ikke være enig med den høitærede Ordfører i, at der er nogen rimelig Grund til at sætte Tilveiebringelsen af en Frilagerbygning i Forbindelse med Tilveiebringelsen af en Frilager ved Kjøbenhavn. Ganske vist kan der, dersom der ikke kommer nogen Frilager ved Kjøbenhavn, være nogen Grund til at udvide Frilageret paa Kjøbenhavns Toldbod; men det er der ogsaa taget Hensyn til i Planen. Saaledes som Planen nu foreligger, vil Frilageret ikke være større, end at der er fuldt ud Brug for Pladsen der ved Siden af en Frilager ude ved Kalkbrønderiet. Skulde denne Frilager ikke komme, ja, da kan der ganske vist være Spørgsmaal om, at man maatte ønske Frilageret paa Kjøbenhavns

Toldbod udvidet, men det er der ogsaa taget Hensyn til ved den Plan, som er affattet, og som det ærede Udvalg er bekendt med; der er netop taget Hensyn til, at det uden Bønskelighed kan udvides. Saa spørger jeg da om: Hvorfor skal saa dette nyttige Anlæg udsættes, indtil man har taget Bestemmelse om Frilageret? Thi hvad enten der kommer en Frilager eller ikke, vil alligevel dette Frilager i det Omfang, det er foreslaaet, være aldeles nødvendigt eller i alt Fald i høieste Grad ønskeligt. Og naar det er sagt, at ogsaa Veligheden af dette Frilager vil komme til at staa i Forhold til, hvor en Frilager bliver anlagt, da maa jeg ganske bestemt modstige det. Frilagerets Forbindelse med Frilageret er ganske vist ikke uden Betydning, men det er ikke det, der har Hovedbetydningen; Hovedbetydningen er, at Frilageret ligger med bekvem Afgang fra Byen. Frilageret, saaledes som det er tilfælde nu i Lille Maaal paa Toldboden, og saaledes som det her er foreslaaet tilveiebragt i større Maaal, vil jeg egentlig nærmest betegne som en Vafar, hvor Handelen med endnu ikke toldpligtige Varer kan finde Sted, det er Hovedbetydningen, i alt Fald af Frilageret. Men for at det skal gjøre Fyldest i saa Henseende, maa det nødvendigvis være i nær Forbindelse med den egentlige By; det kan ikke nytte, at man saa vil henbise denne Forretning til en Plads, der ligger i en større Afstand fra Byens Midtpunkt. Endelig er der blevet fremhævet eller rettere sagt, gjort Bemærkning om, at man kunde være i Tvivl om, hvorvidt Lokalerne i den nye Frilagerbygning, som der er foreslaaet, vilde have en passende Størrelse. Jeg tror, at naar man undersøger Planerne, vil man finde, at Bygningen er indrettet netop paa smaa Lokaler, Lokaler, som uden Bønskelighed kunne udvides ved Borttagelse af flyttelige Skillerum. Jeg har først nu hørt den Indvending, at Lokalerne skulde være for store, det vil sige, de enkelte Lokaler vare for store, hvormod der stadig har været Klaget over, at de Lokaler, der nu ere paa Toldboden, ere meget for smaa. At det skulde have en særlig Betydning, at der kunde leies Lokaler paa kortere Tid, er ogsaa for mig noget ganske Nyt. Jeg kan egentlig ikke gjøre mig ret fortrolig med, at det kunde være i de Handlendes Interesse at leie saadanne Lokaler, som ganske vist ikke ere billige, og etablere et Varelager derude paa saa kort Tid, saa at de hyppig skulde flytte ind og ud der. Den Forestilling har jeg ikke havt, og i alt Fald den hidtidige Benyttelse af Frilageret derude er slet ikke gaaet i Retning af, at Folk have ønsket at faae Lokaler paa Uger eller Maanedes, men er gaaet i Ret-